

Psaní předložek a předpon

Psaní předložek s, se / z, ze

Předložka s, se

+ **7. pád** (s kým, s čím?)

S nadšením se David vrátil do školy.

S čím se David vrátil do školy? **S nadšením**.

Předložka z, ze

+ **2. pád** (z koho, z čeho?)

Včera se vrátila Nela **ze Španělska**.

Z čeho se včera Nela vrátila? **Ze Španělska**.

učebnice s. 36-37, zdroj obrázku:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Sagrada_Fam%C3%ADlia#/media/Soubor:15-10-28-Sagrada_Familia-WMA_3127-3136.jpg

Poznáš stavbu na obrázku? V jakém městě se nachází?

Nápověda: Messi

Psaní předpon s-, z- a vz-

Slova s předponou s-

- **pohyb shora dolů** (dívat se shora, stéci)
- **pohyb z povrchu pryč** (smést drobky, sfouknout)
- **směrování dohromady** (sbírat, scházet se)

Slova s předponou z-: ostatní případy

- **změna stavu** (zčervenat, zhubnout)
- **dokončení děje** (ztratit, zvítězit)
- **ustálené případy** (ztěžka, zkouška)

Slova s předponou vz-

- **pohyb směrem vzhůru** (vznášet se, vzpažit)

Předpony probírané ve 4. ročníku

Předpony od-, nad-, pod-, před-: pokud slovo začíná na d, po připojení těchto předpon píšeme -dd- (např. oddíl)

Předpony bez-, roz-, vz-: pokud slovo začíná na z, po připojení těchto předpon píšeme -zz- (např. rozzlobit)

Psaní ú

- na začátku slova
- po předponě (trojúhelník, bezúčelný)

Bě, vě x bje, vje

Psaní bje, vje

- pokud se setká předpona ob-, v- s kořenem, který začíná je- (kruhový **objezd**, objevit, **vjet**)

Psaní bě, vě

- v ostatních případech (**oběd**vat, **vě**ta...)

Přípony

Přípony -ný, -ní

*Tvoření přídavných jmen od podstatného jména, jehož kořen končí na **n***

- v přídavném jménu **nn**
- cena → cenný, záchrana - záchranný

*U podstatných jmen před příponou -ík, -ice jedno **n*** (deník, ceník, vinice)

Od jmen zvířat se tvoří přídavná jména příponou -í.

- havran + í = havraní
- jelen + í = jelení...

Přípona -ský

- přídavná jména, která mají v jednotném čísle příponu **-ský** (ru**ský**), mají v množném čísle pro rod mužský životný **-ští** (ru**ští**)
- při odvozování často dochází ke změnám hláskových skupin, např. h → ž (Praha → pražský), k → c (Řek → řecký)...

učebnice s. 41-42, zdroj obrázku:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Moskva#/media/Soubor:St_Basils_Cathedral-500px.jpg

*Jak se nazývá hlavní město
Ruska?
Nápověda: M_____*

Zdroje

DOLEŽALOVÁ, A. B. *Český jazyk 5: učebnice pro 5. ročník*. 3. vyd. Brno: Nová škola, s. r. o., 2017. ISBN 978-80-7289-907-4.

HOŠNOVÁ, E., M. ŠMEJKALOVÁ, I. VAŇKOVÁ a M. BURIÁNKOVÁ. *Český jazyk pro 5. ročník ZŠ*. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 2016. ISBN 978-80-7235-453-5.